

ALLAH ANCAK MÜTTAKÎLERİN AMELİNİ KABUL EDER

a. İbadette İhlasın Önemi

İhlâsla yapılmamış ibadeti Allah kabul etmez. Kur'ân-ı Kerîm'de; “Âdem *aleyhis-selâm*'ın iki oğlu kurban kestiler. Birisinininki kabul oldu, ötekisinininki kabul olmadı.” buyruluyor.

Neden?

إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

*Innemâ yetekabbelu'llâhu mine'l-müttakîn.*¹ “Allah ancak müttakîlerin [amelini] kabul eder.”

Ötekisi?

“Benim kurbanım sayılmaz, istemiyorum.”

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ
التَّقْوَى مِنْكُمْ

Len yenâla'llâhu luhûmühâ ve lâ dimâühâ velâkin yenâluhü't-takvâ minküm.

¹ 5/Mâide, 27.

Kestiğiniz hayvanların, kurbanlıkların etleri Allah'a mı gidecek? Kanları, etleri ne oluyor?

İnsanlara, fakirlere dağıtacaksınız; aşu pişirecekler tencerede, çoluk çocuk toplanacaklar, şapırdata şapırdata muhabbetli yiyecekler. Faydası [insana...]

Kurbandan Allah'a ne gidiyor?

Len yenâla'llâhu luhûmühâ ve lâ dimâühâ. Kurbanlıkların etleri, kanları Allah'a gitmiyor. *Velâkin yenâluhü't-takvâ minküm.* Sizin duygularınız, takvânız, müttakî bir insan olarak saygı ile sevgi ile Allah'a yapmış olduğunuz o bağış, sunuş, o sunak, o kurban, o duygunuzu Allah kabul ediyor. Yeri göğü yaratan, insi cinni yaratan Allah... Gıdaya ihtiyacı yok, gıdayı yaratmış. Hiçbir şeye ihtiyacı yok.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

*Inna'llâhe hüve'r-razzâku zü'l-kuvveti'l-metîn.*² Herkesin de rızkını veriyor.

² 51/Zâriyât, 58.

Herkesin rızkını verirken biz Cenâb-ı Hakk'a bir şey mi verebiliriz? Ne yapacağız?

Bu sözü söyleyince Farsça bir şiir aklıma geldi, o şiiri de söyleyeyim. Şair Farsça bir dörtlük yazmış, diyor ki;

“Yâ Rabbi! Ben ümidimi senin dergâhına tuttum. Senden ümit ediyorum. Verirsen sen vereceksin. Fayda gelecekse senden gelecek. Ben sana dayanmışım. Güvencem, dayanağım sensin yâ Rabbi! Senin dergâhına geldim, istemeye geldim.

Tabii gelinen bir yere hediyeşiz gelinmez yâ Rabbi! Senin dergâh-ı vâlâna, dergâh-ı ulûhiyyetine ben de geldim ama ne getirdim?

Dört şey getirdim ki sende yok yâ Rabbi!”

Âçîz âver der ki dergâh-ı tû nist. “Senin dergâhında olmayan dört şey getirdim:”

“Yokluk, hiçlik, özür, günah.”

Başka bizim malımız yok, bizim getireceğimiz başka bir şey yok.

Özürle, yoklukla giderse o zaman Allah seviyor.

b. Kalb-i Selim

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ
إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

*Yevme lâ yenfeu mâlun ve lâ benûn illâ men eta'llâhe bi-kalbin selîm.*³

Dünyada insan nereden değer, itibar ve şeref kazanıyor, sayılıyor, seviliyor?

Malı varsa, sarayı varsa, köyler emrindeyse, ağaysa, zenginse; maldan dolayı... “Çok zengin adam ya...” deyince, “Öyle mi; dur ceketimi ilikleyeyim, gelince ayağa kalkayım.” Herkes saygı gösteriyor; maldan dolayı. Bir de çoluk çocuk, etrafı kalabalık... “Yalnız bir adam değil o, onun adamları vardır, etrafı çok kalabalıktır...”

Dünyada bunlar kıymetli ama Allahu Teâlâ hazretlerinin divanında bunlar fayda vermiyor.

Yevme. “O günde.” *Lâ yenfeu.* “Fayda vermiyor.” *Mâlun ve lâ benûn.* “Dünyadaki

³ 26/Şuarâ, 88-89.

mal mülk, çoluk çocuğu, kavmi kabilesi, akrabası, aşireti...”

Adam aşiretin reisi, silahlı kalaşnikoflu şu kadar fedaisi var. Onların da faydası yok. Yani paranın, aşiretin faydası yok.

İllâ men eta'llâhe bi-kalbin selîm.

Ne fayda verecek?

Ancak Allahu Teâlâ hazretlerine selim bir gönülle gelebilmişse o fayda verecek.

Selim gönül ne demek? *Selim kalp*, *kalb-i selîm*, *selim* ne demek?

“Selâmette olan” demek.

Selâmette olan kalp ne demek?

Yani arızası, kusuru, hastalığı yok, onların hepsinden selâmette.

Bu kalbi ben ne yapayım ya? Hasta bu kalp ya! Ne yapayım ben bu kalbi?

Ciğerciye gidiyorsun, ciğer alıyorsun, tutuyorsun; “Çevir bakalım; bu bayat, bunu istemem.” Ötekisini alıyorsun; “Bu taşlı ciğer ya! Ben bu taşlı ciğeri ne yapayım? İstemem!” atıyorsun.

Kalp hastaysa, mikropluysa, hasta kalpse, kararmışsa... Ciğere bakıyor, alıyor; “Aman aman! Bunun rengi bozulmuş. Ya ben bunu ne yapayım? Sen bunu satma ya! Belediye zabıtası gelirse bundan sana ceza yazar. Bu bayat ya! Bunun rengi kaçmış. Bozuşmuş, kokuyor. At bunu...”

Kalp hastaysa, kararmışsa, rengi bozulmuşsa Allah sevmez. Katılaştıysa, taşlaşmışsa hiç sevmez. Bağrı taş, hiç laf anlamıyor, acımıyor; hiç sevmez.

Oraya nasıl kalple gidecek?

Selîm, yani selâmette, arızasız, kusursuz, kalite kontrolden geçmiş, fabrikada imal edilmiş, her şeyini muayene etmişler, “arızasız, temiz mal” diye ayırmışlar; “Ambalaj yapılsın, satılsın, bu temiz...” Kalb-i selîm istiyor.

Sanma ey hâce ki senden zer ü sîm isterler,

Yevme lâ yenfeu'da kalb-i selîm isterler.

Allah, “Senin gönlün nasıl; temiz mi, değil mi?” diye ona bakacak.

Nerede bizim gönlümüz?

Kalp yani, iç âlemi.

İçin temiz mi, değil mi?

Cebimize elimizi sokup cüzdanımızı çıkarttığımız gibi gönlümüzü çıkartmak mümkün olsa da çıkartsak, baksak ki içi temiz mi, değil mi?

Ama çıkmıyor ki mübarek. Nerede olduğunu da bilmiyoruz. İçeride olduğunu biliyoruz ama içerisi çok geniş.

Nasıl sığmış benim içim dışıma,

Baktıkça hayret ediyorum.

Dünyalar dar geliyor bakışıma,

İçimi seyrediyorum.

Bir âlem...

c. Allah Senin İçine En Büyük Alemi Sığdırmış

Ve tez'umu enneke cirmün sağîrûn ve fîke'n-teve'l-âlemü'l-ekberu.

Hz. Ali Efendimiz böyle buyurmuş diye rivayet ediliyor.

Sen kendini küçük bir adam sanıyorsun değil mi? 1.80, 1.70, 1.65 boyunda; 60 kilo, 70 kilo, 80 kilo küçük bir varlık sanıyorsun değil

mi? Yani küçük bir maddî varlık sanıyorsun kendini, öyle sanıyorsun değil mi?

Ve tez'umu enneke cirmün sağîrûn. “Kendini küçük bir cirm sanıyorsun...” *Ve fîke'n-teve'l-âlemü'l-ekberu.* “Senin içine Allah en büyük âlemi sığdırmış.”

Nasıl oluyor bu? Küçücük bir varlığın içine en büyük âlemi sığdırmak nasıl oluyor?

Cenâb-ı Hakk'ın işi; her zaman yapıyor.

Atom nedir?

Gözün bile göremeyeceği, -Elektronik mikroskoplarla şimdi görüyorlar mı, göremiyorlar mı?- o kadar küçük bir şey. Ama Cenâb-ı Hak onun içine öyle bir kuvvet sıkıştırmış, sokmuş ki onu kenarından açtırıverdin mi bir patladı mı atom bombası oluyor. Küçücük bir zerrenin patlamasından Hiroşima gitti, Nagazaki gitti.

Küçücük bir zerreye Cenâb-ı Hak o kuvveti tıktırmış, sığdırmış, zaptetmiş, orada duruyor.

İnsanoğlu da atom gibi bir acayip mahluktur. Dış vücudunun içine en büyük âlemi

Cenâb-ı Hak sığdırmış. Pencereden veya anahtar deliğinden -şurası pencere ise pencere anahtar deliği ise anahtar deliği- oradan dışarıya bir bakıyorsun ki fezalar, semalar, uçsuz bucaksız bir iç âlem ki tarifi mümkün değil. Mâzi var, şimdiki zaman var, istikbal var, temenniler var, arzular var, istekler var, çeşit çeşit varlıklar var, hayaller var... Gözünü kapattığın zaman şu insanın gönül hazinesinin içinde neler var, neler var...

Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ *sal-lallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz hadîs-i şerîfinde buyurmuşlar ki;

“Sen Allah’ın yanında ne mertebedesin, ne durumdasın? Allah’ın yanında senin durumun nedir? Onu merak ediyorsan; sen kendinin Allah’ı nasıl düşündüğünü, Allah’ın senin yanında nasıl olduğuna bak, o ölçü oradan anlaşılır.”

Buradan açıklama yoluyla ilerlersek; yani sen Allah’ı seversen Allah da seni seviyor. Sen Allah’a, Allah’ın emirlerine, Kur’ân-ı Kerîm’ine değer veriyorsan Allah da seni değerli kılıyor. Sen Allah’ın mahlukâtına şefkat ediyorsan Allah da sana rahmet ediyor. Yani

mükâfat hareketin cinsine göre, sendeki duruma göre... Onun için, insanın kendisini kuvvetli bir şekilde gözaltında tutması lazım.

Benim aklım ne tarafta? Ben Cenâb-ı Hakk'ın yolunu ne kadar seviyorum? Dinini ne kadar seviyorum? Emirlerini ne kadar seviyorum? Zikrini ne kadar seviyorum?

Ona dikkat etmesi lazım.

Sevgi beslemeyen sevgi görmez. Sevginin yine menbaı Allahu Teâlâ hazretleri, her şey olduğu gibi sevgi de Allah'tan geliyor. Ama o sevginin gelmesi için kulun da sevilecek işler yapması gerekiyor.

Allah'ın en sevdiği iş zikretmek, zikir. Onun için büyüklerimiz bizi zikre çalıştırıyorlar ki; "Zikre çalışın, zikri çok yapın." diye, çok zikri emir buyuruyorlar ki o zikirden Allah bizi sevsin de gönlümüze muhabbet hâsıl olsun, aşkullah muhabbetullah hâsıl olsun, Allah'ın âşık-ı sâdık kulu olabilelim.

Zikir yapılmadan, çok yapılmadan, gönlünde her şeyi bastırarak kadar ağırlıkta yapılmadan maksûda erilmiyor. Anlaşılan o... Her şeyi silecek kadar çok yapılacak, kuvvetli yapılacak ki mâsiva dediğimiz başka şeyler, yani

bizi Allah'tan alıkoyan, oyalayan, kalbimizdeki başka önemli gördüğümüz şeyler silinsin.

Zikrin de en güzel zamanı -her zaman yapılır da- seher vakitleri... Yani şu vakitler, sahur yemeği yenilen vakitler, imsak kesilmezden bir saat, iki saat önceki zamanlar... Onun için bu vakitlerde uyanık olursa insanın uyanık olması, zikir yapabilirse zikretmesi, namaz kılması, Kur'an okuması, *estağfirullah* demesi en kısa, güzel yol.

Dağlar ile taşlar ile,

Çağırayım Mevlam seni.

Seherlerde kuşlar ile,

Çağırayım Mevlam seni.

Hadîs-i kudsîde geçiyor, sahih hadîs-i şerîfte ki;

Ene inde zanne abdî bî. “Ben kulumun bana karşı bilgisi, kanaatine göreyim. Bana karşı sevgisine, davranışına göreyim.”

“Öyle davranırım, ona göre davranırım.” mânasını seziyoruz.

Kul gafil iken Cenâb-ı Hakk'ın sevdiği işleri yapmaya başlarsa, Allah sevdiği zaman iş

harekete geçiyor, sevdiği işleri yaptı diye Allah sevmeye başladığı zaman işler düzelmeye başlıyor.

Allah kimi sever?

Bizim gibi yüzü karaları, pürhata ve günah âciz ve nâçizleri sever mi?

Kur'ân-ı Kerîm'de âyet-i kerîme var:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

*Inna'llâhe yuhibbu't-tevvâbîne ve yuhibbu'l-mutetahirîn.*⁴

“Allahu Teâlâ hazretleri tevbe edenleri sever.”

Tamam, biz günahkâruz; tevbe ediyoruz. Elhamdülillah, tamam. Demek ki bize de bir yol varmış. Bizim gibi yüzü karalara, günahkârlara da...

Eski ümmetlerin -hadis kitaplarından, tefsir kitaplarından işitiyoruz ki- içinden öyle insanlar yetişmiş; 80 yıl bir göz yumup açıncaya kadar Cenâb-ı Hakk'a isyan etmemiş! Ley-

⁴ 2/Bakara, 222.

letü'l-kadr münasebetiyle geçen hadîs-i şerîflerde okuduk. 80 yıl bir göz yumup açıncaya kadar Cenâb-ı Hakk'a isyan etmemiş. Elbet Allah öyle kulları sever.

Ama hatasını anlayıp, tevbe edip dönen kulları da seviyor. Maddeten mânen kendisini temizlemeye girişen kulları da seviyor.

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

*Vallâhu veliyyü'l-mü'minîn.*⁵ “Allah mü'minlerin velisidir.”

Ne kadar güzel, elhamdülillah...

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

Allahu veliyyüllezîne âmenû. “Allah iman edenlerin velisidir.” *Yuhricuhum mine'z-zulümâti ile'n-nûr.*⁶ “Onları karanlıklardan nura çıkartır.”

Ne güzel, elhamdülillah...

⁵ 3/Âl-i İmrân, 68.

⁶ 2/Bakara, 257.

Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve resûlühû.

Anadolu'da eskiden yaşamış bir edib, zarif, mutasavvıf şeyh bir kimse var. Çok hoş kitaplar yazmış. Bu mânaları remizle, işaretle, misal ile, hikâyelerle anlatmış.

Bir dilenci bir sultanı sevebilir mi?

Bir kenar mahallenin düşkün dilencisi saraydaki sultanı sevebilir mi?

Ne haddine! Denklik yok ki... Nikâhta denklik lazım. Eş değil, denk değil... Sarayın yanına yanaştırmazlar.

Ama Cenâb-ı Hak şu âciz nâçiz kullarının kendisini sevmesini nasip ediyor.

O kadar nâçiz, o kadar yüzü kara iken; “Ne haddine! Sen benim adım ne hakla anıyorsun?! Sen kim oluyorsun?!” demiyor. “Sen nasıl beni sevmek iddiasına kalkışabiliyorsun? Küstah! Haddini bilmez!” demiyor.

Sübhanallah... Elhamdülillah...

“Rabbimin sevdiği şeyler neler?” diye onları insanın liste halinde sıralaması lazım. Ezberlemesi lazım. Çoluk çocuğuna ezberletmesi lazım! “Rabbim şunları şunları seviyor. Kur’ân-

1 Kerîm'de bildirmiş, işte âyetler..." diye...

Mesela âyetlerden; Allah kimleri seviyor?

وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

*Vallâhu yuhibbu's-sâbirîn.*⁷ Allah sabredenleri seviyormuş.

O halde sabrı, sabretmeyi öğrenmeli.

Neye sabredecek?

Namaz kılmak zor, namaz kılmaya sabredecek. Oruç tutmak zor, oruç tutmaya sabredecek. Hacca gitmek zor, hacca gitmeye sabredecek. Zikir yapmak zor, zikir yapmaya sabredecek. Allah'ın emirlerini tutmak zor, günahlar kolay, zevkli; sevaplı işler zor, helal kazanmak zor, haramdan [kazanmak] kolay... 500 gram esrar satsa insan köşkler alır, çok zengin olur. Ama doğru yolda sabredecek. Allah sabredenleri seviyor.

Allah şükredenleri seviyor. Nimetin nimet olduğunu bilecek, şükredecek.

⁷ 3/Âl-i İmrân, 146.

Şu anda bir can korkumuz var mı? Bombalar patlıyor mu? Dışarıda düşmanlar var mı? Kapıya dayanmışlar mı?

“Yok, rahatız, böyle bir şey yok. Burası öyle bir ülke değil, harp edilen bir yer değil; rahatız.”

Çoluk çocuğumuzun bir sıkıntısı var mı?

“Yok, rahatız elhamdülillah.”

Bedeninden bir sıkıntın var mı?

“Yok, elhamdülillah sağlıklıyım, turp gibiyim mâşaallah... Gayet iyiyim, elhamdülillah...”

Paran var mı? İsteddiğini alabiliyor musun?

“Elhamdülillah... İsteddiğim şeyler çok büyük olmamak şartıyla, gözümü çok yüksek yerlere dikmemek şartıyla, çarşıya pazara gittim mi canım ne çekerse cüzdanımı çıkartıp alabiliyorum. Elhamdülillah, çok şükür yâ Rabbi!”

Allah'ın en sevdiği kullardan birisi çok hamdeden kullar. Çok hamdedene *hammâd* derler. *Hammâd*, “çok hamdedici” demek, yani “hamdde çok faal olan” demek.

Çok hamdetmek lazım. Çünkü hamdedilecek çok şey var...

Buğday ekmeği varken tabii, pişmiş güzel bir ekmek bile hamdedilecek bir şey. Elhamdülillah şuna bak, ne kadar güzel... Şu üzüme bak, elhamdülillah, seçme, gayet iri, gayet tatlı... Elhamdülillah, ne kadar hoş... Şu çay sıcacık, elhamdülillah... Dışarıda çok soğuk vardır ama elhamdülillah burası sıcacık, ne güzel oturmuşuz. Elhamdülillah, oruç tutuyoruz, Cenâb-ı Hak'ın ibadetini yapıyoruz, haramda günahta değiliz. Şu anda iyi bir sebeple toplanmışız, elhamdülillah...

Düşünüp nimeti anlamak lazım. Mânayı sezmek lazım. Farkı fark etmek lazım. Şükretmek lazım.

Küçücük bir şey yaptığı zaman birisi *tack* diyorsun, *tack så mycket*, “Çok teşekkür ederim.” diyorsun. Küçücük bir şey yapıyor, “Çok teşekkür ederim.” diyorsun.

d. Allah Katında Hak Din İslam

Cenâb-ı Hak çok büyük nimetler vermiş. En büyük nimet İslâm nimeti, ondan daha büyük nimet olamaz. Çünkü;

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ^{قفا}

*Inne'd-dîne inda'llâhi'l-İslâm.*⁸ “Geçerli doğru din İslâm.”

Inne'd-dîne. “Hiç şüphe yok ki din.”
Inda'llâhi. “Allah’ın nazarında, Allah’ın huzurunda...”
İslâm. “İslâm dini...”

Başka dini geçerli saymıyor.

Budizmi sayıyor mu?

Saymıyor.

Konfüçyanizmi sayıyor mu?

Saymıyor. Puta tapıyorlar çünkü...

Japonların dinini seviyor mu?

Hayır, güneşe tapıyorlar.

Inne'd-dîne inda'llâhi'l-İslâm. Sevdiği, kabul ettiği, geçerli olan [din İslâm.]

Senin dedenden bir çanta kalsa, açsan bir de baksan ki çanta dolusu kâğıt para var ama tedavülden kalkmış; ne yapacaksın?

Çanta dolusu kâğıt para...

⁸ 3/Âl-i İmrân, 19.

Kaddafi “Paraları değiştiriyorum.” diye bir ilan etmiş, “Tedâvülden kaldırdım.” demiş. Milyoner adam bir gecede paraları geçersiz olunca sıfıra düşmüş. Geçersiz olunca kıymeti yok.

Bilet alsan; geçen seneki, evvelki seneki bilet, karıştırırken kullanmadığın bilet eline geçse, havayollarına gitsen, “Ben uçağa bineceğim desen.” ne der?

“Bunun hükmü geçmiş. Sen bu bileti yakmışsın, uçağa binmemişsin.” der.

En büyük nimet; sevdiği razı olduğu din üzere olmak, sevdiği yolda olmak; İslâm.

İslâm’ın hepsi bir nimet, yani koca bir âlem. İslâm’a dâhil olduğu zaman insan, İslâm’a girdiğı zaman ayrı bir âleme giriyor, İslâm âlemine giriyor. Koca bir âlem; her tarafı nimet, her şeyi nimet.

Adam ayda uzay istasyonuna girmiş gibi... Dışarıda hayat imkânı yok. İçeride her türlü yaşam [imkânı] var. Ayda çarşısı pazarıyla bir şehir kursalar ama camdan bir kubbenin içinde; dışarıdaki insan yaşaması mümkün değil, içeri girdiğı zaman yaşıyor. Böyle bir şey düşünürse İslâm öyle...

İslâm bir nimet değil, sayısız nimetlerin içinde olduğu bir âlem. İslâm'a girince insan o âlemin içine giriyor. Müslüman onların hepsine birden hak kazanıyor...

Bir şirketten hisse aldığın zaman ne oluyor?

“O şirketin ne kadar malı mülkü varsa ben de hepsinin sahibiyim.” diyorsun. Falanca yerde tesisleri var, filanca yerde fabrikası var, filanca yerde şusu var, busu var; “Ben de orada ortağım.” diyorsun, hepsi birden sahip oluyorsun.

Neden en büyük nimet İslâm?

Çünkü hem dünyanın hem âhiretin nimetlerinin, saadetinin reçetesi, ilacı, çaresi...

Dinleyici: Orada doğsaydık müslüman olmayacaktık...

Hocaefendi: Her şey nimet. Kişi olarak, şahıs olarak sana Cenâb-ı Hakk'ın o nimeti... Başkasını da burada dünyaya getiriyor, iman nasip ediyor, o da öyle nimet oluyor.

Resûlullah Efendimiz'i rüyada görmüş, müslüman olmuş; ne şeref! Efendimiz davet etmiş, ne güzel...

Abdulaziz Hocaefendi; “Bereketin hangi lokmada olduğu belli olmaz.” demiş. Hangi lokmada, hangi damlada...

şair demiş ki;

“Yâ Rab! Nedir bu keşmekeş-i derd-i ihtiyâç? İnsanın ihtiyâcı ki bir lokma nânedir.”

Nedir bu ekmek, mal mülk çekişmesi, çatışması?

“İnsanın ihtiyacı ki bir lokma nânedir.”

Nedir bu kavga; işte bir lokma, bir dilim yiyince insan doyuyor. Nedir bu insanların birbirleri ile gırtlaklarına sarılıp da birbirlerini asması, kesmesi, öldürmesi, geçinememesi?

e. Takva: En Kıymetli Servet

Fe-inne't-takvâ hayruz-zâd. Takvâ en iyi mal, en kıymetli çeyiz, en büyük servet!

“Bir takvâsı olsun” ne demek?

“Bir sarayı olsun, bir sandık da hazinesi olsun, yeter.” der gibi bir şey. Daha ne istiyor?

Bir gözünü kapatmış, kalbinden bir mura-kabe yapmış, gözünü kapatmış, rabıta yapmış

ki kalbinde; “Bu adam paranın pulun esiri, kölesi, kulu.” yazıyor. *Allahu ekber!* Kalkmış gitmiş...

Neveytü en esûme lillâhi teâlâ niyete Ramadân.

Mahabbet kelimesinin *mim*’i üstünlüdür. *Muhabbet* değil, *mahabbettir*. Ama biz niye *muhabbet* diyoruz?

Çünkü *me* harfi dudaktan çıkan bir harftir. *Me* harfi dudak harfidir. *Me* harfini söylerken dudak harfini çıkartacağız diye, dudağımız harekede dudak harekesine kayıyor. Ötre de dudak harekesidir. *Muhabbet* oluyor. Araplar’a göre doğru olmayan bir okunuş. Doğrusu *mahabbet* olacak.

Hubb, *hubbu resûl*, *hubbullahta* da aynı mânaya. İkisi de “sevmek” demek. Birisi başına *me* gelen *mastar*, birisi *me* gelmeyen *mastar*. Başına *me* gelen *mastara mastar-ı mîmi* derler.

Mahabbet, “hub” demek, ama başında *mim* olduğu için *mastar-ı mîmi*.

Marifet, “irfan” demek. İkisi aynı. Ama *marifet* *mastar-ı mimi*, başında *mimli*. Bazen

mastarlar Arapça'da böyle başına *mim* getirerek mastar şekli yapılıyor, *mastar-ı mîmi* diyorlar. Tercümeysi ona göre yapmak lazım.

Tabii “başında *me* olan her kelime ille mastar olacak” mânasına değil de, başında *me*'li olan, usûle uygun mastarlar... Bir de usûle aykırı özel kalıplarda mastarlar var. Onu ancak Arap ne söylemişse onu dinlersin, onu öyle kurabilirsin; çünkü usûlü yok. Bir arap nasıl konuşursa öyledir. Ama bu *mastar-ı mîmi* usûle bağlı, fabrikasyon bir şeydir, şekli ölçüleri bellidir.

Mahabbet, meveddet, mârifet, meskenet... *Meskenet*, “miskinlik” demek.

Mesela *ma'delet*, o da “adalet” demek. Meşakkat. *Meşveret*, “şura” demek.

Mahabbet...

Âtinâ tamâme mârifetike ve devâme mârifetike, tamâme mahabbetike ve devâme mahabbetike.

Ve'l-asr'ı okunurken durulacaksa, ve *tevâsav*'da durmaz, ve *tevâsav bi'l-hakk*. *Hakk*'da durulur. Çünkü ikisi takımdır, birbirine bağlıdır, bozulmaz. *Ve tevâsav bi'l-hakk.*

Tevâsav'da durulmaz. *Bi'l-hakk* da ona bağlı, hakkı tavsiye etmek. Yani birbirinin tamamlayıcısı oluyor. Durulacaksa durmak uygun olan yer *hakk*'da durmaktır.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا
بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

*İlle'llezîne âmenû ve amilü's-sâlihâti ve tevâsav bi'l-hakki ve tevâsav bi's-sabri.*⁹

Yani durduğun zaman ve *tevâsav*'da durmak pek kurala uygun duruş olmuyor.

Dinleyici: İmamlar bile çok yanlış yapıyorlar.

Hocaefendi: Yanlış insanoğlunun işidir. İşimiz yanlışlık. Hepimizin baştan aşağı ömrümüz yanlışlıklarla dolu... Mesleğimiz yanlışlık...

Şairin hoşuma giden bir sözü var: “Her dem hatadır kârımız.” diyor.

Her dem, nefes yani, nefes almak...

Her dem, her zaman hatadır kârımız. Elimize geçen kâr hata. Kâr, “iş” mânasına da

⁹ 103/Asr, 3.

geliyor. İşimiz her zaman hata. Biz âciz, nâçiz, zalûm, cehûl yaratıklarız; işimiz bu... Allah ıslah ederse ıslah oluruz; etmezse hata makinesi, cahillik makinesi, kusur makinesi, isyan makinesi, günah makinesi...

Elhamdülillah, Allah razı olsun.

Ramazan orucuna niyet ettik. Allah kolaylaştırısın, güzelce tutmayı nasip etsin ve kabul etsin. Kabul etmezse çok fena...

Nice oruç tutan vardır ki akşama kârı aç ve susuz kalmak. Nice namaz kılan vardır ki sonunda eline geçen yorgunluk, uykusuzluk... Kalkmış namaz kılmış ama Allah kabul etmiyor.

Allah niçin kabul etmez? Allah bir ibadeti neden kabul etmez?

...

Dilerse bunların hepini süpürüp kamyonu yükleyip çöpe atmak lazım. Çünkü;

Padişah konmaz saraya,

Hâne mâmur olmadan.

Ev temiz olmayınca padişah gelip de misafir olmaz. Cenâb-ı Hak bir gönle nazar

etmez; pis, pasaklı, mikroplu, çöplü, kokulu, mezbele olursa nazar etmez. Temizlenecek. Zikirle temizlenecek, tevbe ile temizlenecek, nurlanacak, pırıl pırıl olacak. O zaman Cenâb-ı Hak tecelli edecek.

Gönül âyinesi sâfi,

Eğer kılır isen sâfi,

Açılır sana bir kapı,

Ayân olur Cemâlullah.

Bir kapı açılır, Cemâlullah'ı görürsün, sâfi olursa... Temizlik şart.

es-Selâmu aleyküm ve rahmetullâh.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

27 Ramazan 1421 / 24.12.2000

[Bütün TEFSİR DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

